

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

VI Saziv
Komisija za budžet i finansije
Komisija za nadzor javnih finansija
Sednica br. 01/18
Priština, 28.03.2018, u 11:00
Zgrada Skupštine, sala C-203

ZAPISNIK

Sa zajedničke sednice u kojoj su učestvovali iz Komisije za budžet i finansije: Lumir Abdixhiku, Safete Hadërgjonaj, Ali Lajçi, Naser Osmani, Enver Hoti, Fikrim Damka, Dardan Molliqaj i Blerim Kuçi.

Iz Komisije za nadzor javnih finansija učestvovali su: Driton Selmanaj, Shqipe Pantina, Avdullah Hoti o Albert Kinolli.

Pozvani: Bedri Hamza – Ministar finansija (Ministar) i Lulzim Rafuna – savetnik Ministra.

Ostali učesnici: Albulena Mavraj –Epoka e Re, Fjolla Uka –KDI, Sylejman Blaku- Kosova Sot, Amire Qamili- BIRN, Halil Berisha –Klan Kosova, Ismail Shabani-Gazetar Kosova Press i Albana Hajdari- Kosova Post.

Iz osoblja sa podršku Komisiji: Vilson Ukaj, Sabrije Iseini, Dashurije Canolli, Luljeta Krasniqi i Eliza Hyseni (pripravnica).

Predsedavao je: Lumior Abdixhiku, predsednik Komisije

Dnevni red

1. Izveštaj ministra finansije, g-dina Bedri Hamza, u vezi nepredvidenih troškova za 2018.god.

Predsednik – je naglasio da je ovaj susret sazvan nakon zadnjih izveštavanja o načinu menadžiranja javnog novca, sa posebnim naglaskom na nepredviđene troškove. U stvari, na sednici Vlade od 09.03.2018, Premijer je podneo zahtev za 150.000 € za obeležavanje 550 godišnjice Nacionalnog heroja Gjergj Kastrioti-Skënderbeu. Na istoj sedmici, Ministar finansija, u odnosu na taj zahtev, je izjavio da rezerve idu pri kraju i institucije moraju biti pažljive u načinu potrošnje i da je zahtevani iznos prepolovljen.

Neprekidno, zbog interesa javnosti je razjašnjeno da samo za dva meseca funkcionisanja, iz državnih rezervi od predviđanih 4.8 miliona €, potrošeno je 2.8 miliona evra.

U stvari, u poslednjim mesecima 2017.god. ali i u prvim mesecima 2018.god., javni novac je raspodeljen bez određenog kriterijuma. Ministre želim postaviti određena pitanja pre vašeg izlaganja i nadam se odgovoru. Prvo želim da se razjasni koji su projekti u kojima je raspodeljen državna rezerva i bilo bi dobro da znamo koji su nepredviđeni događaji koji su se desili u zadnja

dva meseca? Drugo, logika korišćenih kriterija o izdvajanju fondova. Prema tome, dali se ovo izdvajanje vrši arbitrarno od Vlade i Premijera ili dali ima nekog procesa prethodnog procenjivanja, i povrh toga savetodavni? Treće značajno je da se znaju predviđanja i očekivanja Ministarstva i finansijske potrebe koje mogu proizaći u narednim mesecima, gde se obuhvaćaju i troškovi za KOSTT, dali će biti dovoljno državnih rezervi i videvši poslednje političke i bezbednosne tokove u zemlji, više nego ikada postoji neophodnost postojanja državne rezerve za emergentne potrebe?

Ministar – u vezi toga inicirao sam pitanje jer je u pitanju javnih novac i daću objašnjenja za javnost i poslanike, jer se zna da državna rezerva nije u poziciji koja dovodi opasnost makro-fiskalnu stabilnost. Kao i vi, zainteresovani smo i obavezni da budemo pažljivi za svaki cent javnog novca. Ali ako gledamo potrošnju javnih rezervi ispada da je prosek potrošnje u poslednjim godinama 7-8 miliona €. U 2016.god. je potrošeno 8, dok u 2017.god. je potrošeno 6.9 miliona €. Pitanje koje sam inicirao odnosi se na načelu planiranja, procedura i poruka da se javni novac mora veoma dobro planirati i pažljivo potrošiti. Potrošeni iznosi za ovu godinu su: „Flaka e Janarit“, 54.850 €, Godišnjica nezavisnosti 600.000 € , 100.000 €; za „Manifestaciju Epopeja e UÇK-së“ koja je održana i u prethodnim godinama, iznos je različit od godine na godinu 152.619 € ; za održavanje državne granice 120.000 €; za 800 ugroženih porodica egipćanske zajednice 50.000 €; 50% rezerve je potrošeno u privremenom adresiranju pitanja KOSTT i neću nikoga prozvati, ali ova je Vlada nasledila ovaj problem, i zna se nastala situacija nakon što je Narodni advokat inicirao pitanje i da je Kancelarija regulatora energetike dala predlog, verujem da će i Skupština preuzeti odgovornost, jer je KOSTT u nadležnost Skupštine.

Predsednik - pitao je dali se prethodno savetujete ili se dogovarate na sednicama Vlade o tim sredstvima? Rekli ste da je u 2017.god. potrošeno 8 miliona iz rezervi, dali su obuhvaćeni i troškovi centralnih i lokalnih izbora? U vezi KOSTT-a, kada se treba izvršiti naredna isplata i koji će biti iznos?

Ministar – isključenje interkonekcija Kosova od susednih zemalja podrazumeva izolaciju celog elektro-energetskog sistema Kosova, i sled toga KOSTT teško bi mogao operisati zbog tehničkih parametra i u ovom slučaju bez struje će ostati svi potrošači Kosova. Time će se poremetiti funkcionisanje zemlje i reputacija KOSTT-a će se uništiti, i ako je ozbiljno narušena i time će se onemogućiti KOSTT-u da sprovodi sporazum uključivanja u Etnos-u. U iščekivanju izvršenja su i nekoliko i nekoliko drugi stvari, od kojih je za Godinu Gjergj Kastrioti – Skenderbeu, unutar iznosa, 250.000 € su izdvojena za restaurisanje katoličke Crkve u Prizrenu, koja, prema objašnjenjima je jedina crkva u svetu koja ima sliku nacionalnog heroja Gjergj Kastrioti – Skenderbeu.

Kriteriji su jasni i svaki finansijski trošak ide preko Ministarstva finansija. Apeliram da budemo pažljivi i blagovremeno planiramo o događajima koji će se odvijati u svakoj godini.

Driton Selmanaj – ministre, pokušavate da se bazirate na prethodne godine, kao da želite da relativizirate pristup Vlade u ova tri meseca jer za godišnji period, uspeli ste da u dva meseca potrošite 50% rezervi. S obzirom da ste koordinator izrade budžeta, kako je moguće da gro potrošenog novca od rezervi, o događajima o kojima se znalo da će se desiti, uključujući i ovo što ste rekli koji su takve prirode i u kalendaru. Da li postoje kriteriji ili prethodni planovi o potrošnju tih sredstava, ili se čekaju zahtevi? Da li ima prethodnu koordinaciju između vas i ministarstava u vezi ovih tematika i načinu potrošnje? Naglasili ste raspodelu novca egipćanskoj i ostalim manjinskim zajednicama, da li možete da specificirate adresiranje jer u 12 mesecu smo imali preko 36.000 € koje su izdvojene za decu u Leposaviću za praznike kraja godine a nikada nisam svatio razliku između dece Leposavića, Orahovca, Suve Reke ili neke

druge opštine, jer novogodišnji praznik postoji i za decu ostalih gradova! Realno pitanje glasi: dali možemo imati specifikovano u detaljima zašto su potrošena sredstva u 2017.god., kako je zaokružena 2017.god., kao i eventualni planovi koje imate o planiranju rebalansa budžeta za 2018.god.?

Dardan Molliqaj – na osnovu rečenog i interesovanja koje sam imao o tome, možemo konstatirati da je ovaj ponovljeni problem, na nenačelan način menadžiranja tih troškova. Ono što je rekao ministar i iz izveštaja se vidi da je stvar nekoliko vlada da se nepredviđeni troškovi koriste za tačno predviđene aktivnosti i svesno ne samo za Vladu nego i za većinu građana Republike Kosova.

U vezi KOSTT-a, sa Komisijom za ekonomski razvoj ... imali smo posetu u KOSTT-u i naredne ćemo nedelje dobiti izveštaj KRE-a, jer je stanje tamo alarmantno. Shvatili smo da su građani Republike Kosova platili 50 miliona € za struju koja je potrošena na delu teritorije Kosova, i znamo da je u prošlosti Vlada Kosova sklopila sporazum sa državom Srbijom u vezi energetike, jasno je da nije vaša direktna odgovornost nego je Ministarstva za ekonomski razvoj. Sigurno se to odnosi i na vas. Hteo bi znati kako planirate da rešite ovaj problem jer i preostali iznos predviđen za ovu godinu nije dovoljan ako se ovaj problem razmatra kao celina.

Ministar – praksa je kada se dolazi u Ministarstvu finansija, departman budžeta daje mišljenje o predviđanom kosto-u unutar budžetskih granica i ako je iz rezerve iznosi stanje i preporuku. O tačkama koja se uvrštavaju pod razno na sednicama Vlade, Ministarstvo finansija ne može dati pismeno mišljenje i preporuku o određenim pitanjima nego mora se izneti mišljenje i objašnjenje Ministra finansija u toku sednice Vlade. Što se potrošnje rezervi tiče za 2017.god. biće deo Godišnjeg izveštaja troškova – 2017.god. koji će biti dostavljen Skupštini.

U vezi nacionalnih izbora, adresirali smo to u procesu rebalansa budžeta. O KOSTT-u, dugoročno rešenje ovog problema je sprovođenje sporazuma o energiji, gde smo kao Kosovo oštećeni a sva ostala rešenja su kratkoročna. O budžetskim izdvajanjima za zajednice, to je bilo za socijalne slučajeve. Sporazum o energiji je izuzetno neophodno da se sprovedi jer ako u aprilu ne adresiramo to pitanje biće problematično i da u toku godine može biti iznos od 10-12 miliona € koji se mora obezbediti za to.

Dardan Molliqaj – ono što se još uvek dešava na Kosovu je ne odgovornost o tako nastaloj šteti jer ti i ostali troškovi nisu nastali zbog prirodnih nepogoda koja su nepredvidiva. Stvar je kod ne predviđanja poznati troškova a u vezi KOSTT-a i ako je odgovornost prethodne Vlade, i ova Vlada nije to adresirala i sada kao društvo moramo platiti razne cene koje su veće i nepravedne.

Enver Hoti – o potrošnji Fonda rezervi što je ispravno inicirano od Ministra u Vladinom kabinetu da se vodi računa o kriterijima, Ministre želeo bi da u budžetskim planiranjima za 2019.god. budete pažljivi da budžetske organizacije vrše neophodna i potrebna planiranja, kako se ne bi zahtevala dodatna sredstva od Vlade. O KOSTT-u imali smo prvi godišnji finansijski izveštaj u Komisiji za budžet i među rizicima istaknutih u izveštaju je i ne sprovođenje sporazuma o energetici, izgradnja dalekovoda Kosovo – Albanija kreditom a već pristigle su rate, što otežava fakturisanja građanima i Vladi, tako da zahtevamo od Vlade da bude energična i da zahteva sprovođenje tog sporazuma. Postavili smo i pitanja u Komisiji, da li su stručnjaci učestvovali na tehničkim pregovorima u vezi sporazuma energetike, nismo još uvek dobili odgovor.

Shqipe Pantina – zanimaju me dve stvari, na Kosovu je bilo poplava ili npr. u Istoku jakih vetrova koji su naneli štete a opštine nemaju kapacitet da ih pokriju. Da li Vlada ima plan za podržavanje u tim slučajevima?

Druga stvar se odnosi na Komisiju za nadzor javnih finansija, niz ministarstva neprekidno imaju kršenja gde revizor daje primedbe i preporuke, ispravci se shvataju ali to se dešava neprekidno i nešto nije u redu. Koje su mere koje ste vi u svojstvu Ministarstva finansija preduzeli i koji je vaš plan da stanete na kraj ovim kršenjima?

Safete Hadërgjonaj – podržavam Ministra u insistiranju da po poznatim pitanjima da budu deo planiranog budžeta i insistiram da određeni događaji moraju biti deo budžeta kako ne bi iz godine u godinu ponovili istu stvar.

Poznavajući vas, znam da nećeš dozvoliti arbitrarnu potrošnju sredstava. Prema tome troškovi se moraju prethodno planirati. KOSTT je jedino preduzeće koje zakonom izveštava Skupštinu ali Skupština ne odlučuje o njenom budžetu, što znači da ima defekta zakona, i moraju se rešiti od strane poslanika.

Driton Selmanaj – u vezi odluke Premijera o iznosu od 300.000 € o slučaju Kumanova. Da li je to u sklopu rezervi ili iz koje su kategorije uzeta ta sredstva?

Predsednik - KOSTT već se pretvara u problematičnu temu, bez obzira prirode i vremena nastanka problema koji se mora sada tretirati. Ako moramo mesečno platiti po milion evra, moramo blagovremeno planirati, jer kao što ste rekli do 12 miliona evra za potrošenu struju na severu zemlje. Verujem da se svi slažu sa preporukom dve komisije za ubrzavanje i angažiranje Vlade za dugoročno rešenje jer nije ispravno da ostali građani Kosova plaćaju struju severa svojim taksama i nije održivo jer niko ne garantira da će na kraju godine nećemo imati narednu godinu 10-12 miliona € opet za plaćanje struje severu.

Safete Hadërgjonaj – objasnili ste ove troškove, polovica njih je upravo za KOSTT i zbog ne sprovođenja sporazuma ali problem je to iz prošlosti. S obzirom da je deo sredstava izdvojeno upravo za zajednice, htela bi da kao Skupština igramo našu ulogu jer naša je poslednja o budžetu kojim će Ministarstvo za zajednice morati tretirati jednako sve zajednice.

Već 20 godina posle rata bavimo godišnjicama negde dobro negde loše i zakidamo određene događaje iz prošlosti. Vlada treba da inicira pitanje da li se svake godine treba slaviti svaki događaj i ako da, onda mora se planirati budžet za to, jer naglašene cifre ne stvarju opasnost za budžet. Kao problematično vitim stvar KOSTT-a i treba ozbiljno tretiranje i ili da se involvira i Skupština.

Albert Kinolli - navedeni su ovde troškovi za zajednice. Nama, ostalim nesrpskim zajednicama su uvek stvorili probleme prilikom podele sredstava Ministarstva za zajednice i povratak. Prema tome, Ministre, kada se planira budžet za 2019.god., treba da se nađe mogućnost da za ostale nesrpske zajednice izdvoji poseban fond jer 18 godina posle rata srpska zajednica još uvek ostaje uslovno „naj privilegovana zajednica“ dok romska, aškalinska i egipčanska zajednica ostaju na marginama. Bili smo žrtva svih procesa kroz koje je prošlo Kosovo tako da ove zajednice svoj opstanak obezbede prosjačenjem, prikupljanim otpadaka itd. ali redovno plaćaju struju, vodu, takse i ostalo.

Ministar – stav Vlade i Ministarstva finansija je dugoročno i pravedno rešavanje sprovođenjem sporazuma za energetiku i verujem da će uz podršku naših partnerskih prijateljskih zemalja to pitanje biti rešeno inače bilo koji način plaćanja je nepravedan namet građanima Republike Kosova.

O budžetskim planiranjima i budžetskim organizacijama centralnog i lokalnog nivoa, ako se referišemo standardima računovodstva za ispravno ocenjivanje finansijskih pregleda, obavezne su da izdvajaju pozicije i o mogućim sudskim sporovima a kamo li za štete kao što su poplave itd. mi izradimo finansijske preglede i prezentiramo svim budžetskim organizacijama ali standarde nisu ispunile.

Prema izveštajima revizora, svaka preporuka se mora adresirati i ako nalazi konstatiraju materijalna kršenja, verujem da to mora biti predmet odgovornosti. Što se izvršenja budžeta tiče, izvršena je decentralizacija, Zakon o budžetu obavezuje sve budžetske organizacije i imaju mogućnosti da realiziraju budžet i da vrše isplate, tamo gde imaju pristup sistemu a mi vidimo i izveštavamo kao što vidimo. To znači da MF ne može uticati na određenu budžetsku organizaciju, jer je zakon.

Predsednik - jasno je da ni 7 niti 20 miliona evra ne ugrožavaju makro-fiskalnu stabilnost. Preporučujem da se reši problem KOSTT-a i da se planiraju troškovi prethodno za događaje za koje znamo da će se desiti.

Ministar – o slučaju Kumanova, sredstva su podeljena porodicama u 2017.god. i nije deo 2018.god. U posebnom kodu za zajednice budžet daje mogućnost sa etničkog i profesionalnog aspekta je moguće da se racionalizira i da se planiranje vidi šta će se uraditi za koju zajednicu.

Izveštavanje na Skupštini vidim kao pomoć i potrebu da se poveća odgovornost u toku budžetskog planiranja ali i nivo discipline transparentnosti o budžetu.

Objašnjenje u vezi razlike između budžetskih rezervi i bankarskog bilansa, gde je državna rezerva pozicija unutar budžeta i obično se kreće od 5-8 miliona evra, dok bankarski bilans je 27.03.2018 iznosio 390 miliona € , gde imamo rast gotovine u odnosu na početku godine oko 33 miliona €, što znači da će to biti u toku cele godine jer smo u vremenu kada se možda više troši nego se prikupi.

Sednica je završena u 12:10.
Pripremila je:
Jedinica za podršku Komisiji

Predsednik Komisije,

Lumir Abdixhiku